

TEST IZ BIOLOGIJE ZA V RAZRED OSNOVNE ŠKOLE
Okružno/Gradsko takmičenje, 9. 4. 2016. godine

Šifra: _____

Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

1. Slatko mlijeko u kiselo mlijeko pretvaraju:
a) virusi,
b) gljive,
v) protisti,
g) neke bakterije.
2. Stomina aparat sudjeluje u sljedećim procesima:
a) u vegetativnom razmnožavanju,
b) u spolnom razmnožavanju,
v) u oplodnji,
g) u razmjeni plinova.
3. Koja organela nedostaje u stanicama pokorice crnog luka?
a) jezgro
b) vakuola
v) kloroplast
g) mitohondrij
4. Koja osobina nije karakteristična za bakterije?
a) Neke bakterije sudjeluju u razgradnji uginulih organizama.
b) Neke bakterije mogu biti izazivači teških bolesti.
v) Neke vrste bakterija žive u crijevima čovjeka.
g) Neke vrste bakterija imaju jezgro i vakuolu.
5. Škrob koji je nastao tijekom fotosinteze:
a) koristi samo list,
b) kroz provodne žile dopire do svih dijelova biljke,
v) isparava u vanjsku sredinu,
g) oslobađa se u procesu disanja kroz stome.
6. Utvrdi koji su iskazi tačni (T) odnosno netačni (N). Zaokruži odgovarajuće slovo.

a) Debljina godova drveta ovisi o uvjetima sredine u kojoj drvo raste.	T	N
b) Nepotpuni listovi imaju nerazvijenu lisku.	T	N
v) Svaka vrsta biljaka ima specifično polenovo zrno.	T	N
g) Kaktusi obavljaju transpiraciju preko bodlji.	T	N
d) Čovjek koristi u prehrani izmijenjeno podzemno stablo krumpira.	T	N
đ) Virusi imaju staničnu organizaciju.	T	N
e) Stanice mrtve kore stabla imaju staničnu stijenku.	T	N

Poveži pojmove.

7. Organizmi se međusobno razlikuju prema složenosti, odnosno prema razinama organizacije svog tijela. Za svaku od navedenih grupa organizama u zagrade upiši sva slova koja se odnose na razine organizacije koje postoje u njihovoj građi.

Razina organizacije

A - stanica

B - tkivo

V - organ

G - sustav organa

Grupe organizama

(   ) bakterije

(   ) jednostanični protisti

(   ) biljke

(   ) većina životinja

8. U zagrade upiši slovo koje označava skupinu bakterija čiji oblik tijela najpribližnije odgovara određenom geometrijskom pojmu.

Skupina bakterija

A - koke

B - spirili

V - bacili

Geometrijski pojam

(   ) spirala

(   ) valjak

(   ) lopta

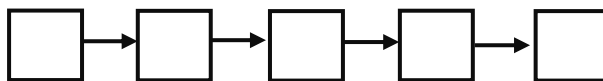
(   ) krug

(   ) kocka

9. Složi odgovarajući niz.

Odredi redoslijed procesa u spolnom razmnožavanju biljaka tako što ćeš u kvadratiće upisati odgovarajuća slova:

A - oplodjenje, B - oprašivanje, V - klijanje polenovog zrna,
G- obrazovanje klice, sjemena i ploda, D – cvjetanje.

10. Odgovori na pitanja.

Jasna je dobila na poklon list afričke ljubičice (reznica) od svoje drugarice Olje. Potopila je samo lisnu dršku u vodu i poslije tri tjedna list je razvio korjenove. Biljku je posadila u saksiju sa zemljom, a potom se biljka u potpunosti razvila.

a) Koji tip razmnožavanja biljke se navodi u primjeru?

_____

b) Navedi drugi tip razmnožavanja kod biljaka.

_____

11. Dopuni rečenice.

Na temelju ponuđenih osobina grupa organizama, na prazne linije upiši nazive carstva kojima pripadaju.

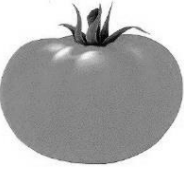

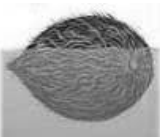
a) „U carstvu kome pripadam, uglavnom smo svi jednostanične građe. Naše stanice imaju staničnu stijenku, i nasljedni materijal koji se nalazi u citoplazmi. Mi pripadamo carstvu: _____.“

b) „Naše tijelo je sastavljeno iz više stanica. Naše stanice imaju staničnu stijenku od celuloze i organizirano jezgro. Mi pripadamo carstvu: _____.“

v) „Naše tijelo je također višestanično, stanice su nam organizirane u tkiva, ali nemamo staničnu stijenku. Mi pripadamo carstvu: _____.“

12. Popuni prazna mjesta u tablici.

Pažljivo prouči slike, a zatim upiši odgovarajuće slovo kojim je označen način rasijavanja plodova i sjemena: A - vjetrom, B – vodom, V - životinjama, G - samorasijavanjem.

13. Promatraj pažljivo slike, a zatim odgovori na zahtjeve.

Nakon analiza slika A, B i V podvuci osobine koje odgovaraju prikazanim dijelovima biljke:

A. Prikazani cvijet je:

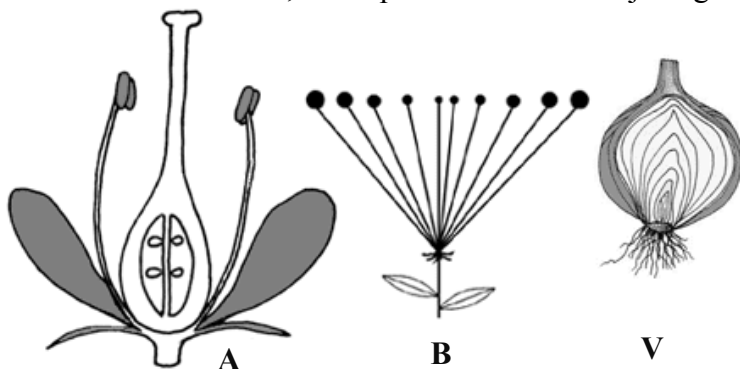
potpun; nepotpun; jednospolan; dvospolan.

B. Prikazana cvat pripada:

grozdastim cvatima; štitastim cvatima; glavičastim cvatima.

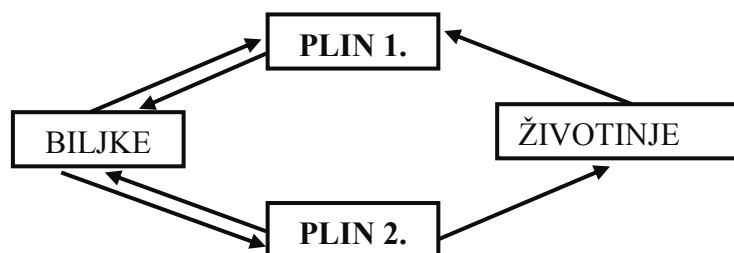
V. Prikazani dio biljke predstavlja:

plod; korijensku krtolu; podzemno stablo; poleglo stablo.

14. Dopuni rečenice.

Pažljivo promatraj datu shemu, a zatim na prazne linije upiši traženi pojam.

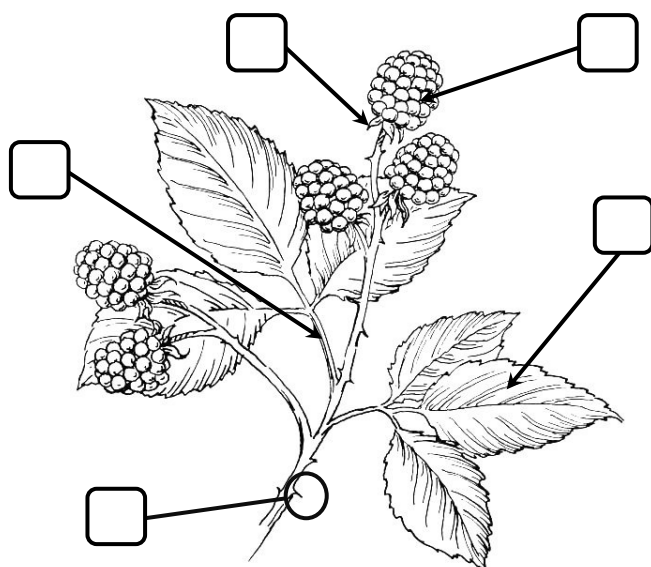

a) Plin označen brojem 1. je:

b) Plin označen brojem 2. je:

15. Obilježi sliku.

U kvadratić upiši odgovarajuće slovo koje se odnosi na prikazane dijelove grančice kupine:

A - plod

B - liska

V - cvat

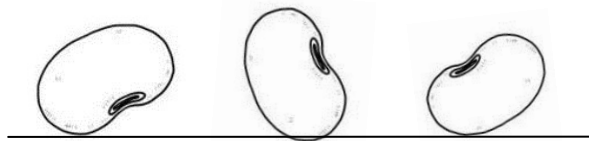
G - lisna drška

D - listići čašice

Đ - preobražaj stabla

16. Odgovori na zahtjev.

Na slici su prikazana tri sjemena koja su u datom položaju pala na zemlju (linijom je označen položaj tla). Za svako sjeme strelicom označi u kom smjeru će rasti korijen.

17. Promatraj pažljivo sliku, a zatim odgovori na zahtjev.

Nakon analize slike kamilice podvuci sve osobine koje odgovaraju opisu dijelova biljke.

Kamilica ima:

A - korijen koji je: žiličast, osovinski, repast, vretenast;

B - stablo koje je: drvenasto, zeljasto, negranato, granato;

V - list koji je: prost, složen, sjedeći;

G - cvat koja je: grozdasta, glavičasta, štitasta, u obliku klasa.

18. Riješi Venov dijagram.

U dijagram upiši odgovarajuća slova koja opisuju osobine prikazanih listova:

- A - složen list,
- B - ima lisnu dršku,
- V - vrši transpiraciju,
- G - ima mrežastu nervaturu,
- D - ima jednu lisnu ploču.

